

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6 IM. JANINY MAJKOWSKIEJ
W SIERADZU**

Zgodny ze Statutem Szkoły, w tym Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania,
zgodny z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 roku i Rozporządzeniem Ministra Edukacji
Narodowej z dnia 14 lutego 2017 roku, a także Zasadami Oceniania Kształtującego.

Opracowali:

s. Angela Marczuk

ks. Karol Kolenda

Przedmiotowy system oceniania spełniając funkcję klasyfikacyjną i diagnostyczną ma na celu różnicować, porządkować wiedzę ucznia zgodnie z ustaloną skalą, ocena kształtująca jest wyrażona za pomocą symbolu. Ocenianie diagnostyczne służy wspieraniu, kontrolowaniu i określaniu indywidualnych potrzeb ucznia. Ponadto PSO powinno służyć umożliwieniu nauczycielowi procesu doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktycznej.

Nauczyciel na początku bieżącego roku szkolnego informuje uczniów i rodziców o zasadach oceniania kształtującego, wymaganiach edukacyjnych na poszczególne oceny, sposobach sprawdzenia osiągnięć uczniów, trybie i sposobie poprawiania przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej.

I. Sposoby i rodzaje oceniania

Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje ocenę bieżącą, którą uzyskuje się na podstawie oceniania kształtującego i sumującego (stopnie) oraz ocenę okresową wynikającą z oceniania sumującego.

Ocenianie kształtujące

Uczniowie w ciągu roku uzyskają minimum dwukrotnie ocenę kształtującą. Nauczyciel podejmuje decyzję w kwestii oceny konkretnej sprawności (wybiera sposób oceniania kształtującego). Oceniane będą kształtująco: znajomość podstawowych prawd wiary (kontrolowana w formie odpowiedzi ustnej i pisemnej), niektóre kartkówki, samodzielne ćwiczenia, prace domowe, zeszyt, aktywność uczniów na katechezie, a także rozwijanie postawy religijnej: (tj. modlitwa, osobiste zaangażowanie w rozwój darów sakramentalnych, korzystanie z Pisma Świętego, udział w niedzielnej Mszy Świętej, inne możliwości wskazujące na potrzebę wartościowania).

Ocenianie sumujące

Uczniowie w ciągu półrocza uzyskają minimum trzy oceny sumujące.

II. Aktywność ucznia na katechezie, przygotowanie do zajęć

W ramach aktywności ucznia na katechezie promuje się przede wszystkim: umiejętność stosowania wiedzy przedmiotowej i zdolność odczytywania jej w odniesieniu do własnego życia, samodzielność toku myślenia, udział w konkursach i organizacjach religijnych, zaangażowanie podczas pracy na katechezie, współudział w prowadzeniu zajęć.

Na lekcjach religii ucznia obowiązuje podręcznik, zeszyt przedmiotowy, bądź ćwiczenie oraz podstawowe przybory do pisania.

Za przygotowanie do zajęć uznaje się:

- odrobienie pracy domowej,
- powtórzenie materiału z ostatnich trzech katechez.

Obowiązkiem ucznia jest zgłoszenie nauczycielowi nieprzygotowania do lekcji na początku zajęć.

Czterokrotny brak przygotowania do katechezy, brak pracy domowej skutkuje uzyskaniem oceny niedostatecznej. Uczeń ma obowiązek wykonać całość pracy domowej. Nieprzygotowanie ucznia, który wrócił do szkoły pierwszego dnia po odbytej chorobie lub z powodu ważnych przyczyn losowych, jest usprawiedliwione.

III. Przy wystawianiu oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej przyjmuje się następujące zasady: ocena nie będzie miała charakteru średniej arytmetycznej ocen cząstkowych, znaczący wpływ mają przede wszystkim oceny uzyskane ze znajomości prawd wiary i modlitw oraz zaangażowanie w pracę na lekcji. Uczeń, który przystąpi do olimpiady czy konkursu religijnego o zasięgu ogólnopolskim,

międzyszkolnym i otrzyma tytuł laureata za zajęcie I, II, III miejsca, będzie mógł uzyskać podniesienie oceny rocznej o jeden stopień. Ta sama zasada dotyczy również uczniów przynależących do grup parafialnych: Eucharystycznego Ruchu Młodych, Liturgicznej Służby Ołtarza, czy scholi i biorących w nich czynne uczestnictwo. Za ocenę śródroczną oraz przewidywaną ocenę roczną przyjmuje się ocenę wystawioną przez nauczyciela zgodnie z procedurą ustaloną w Statucie Szkoły.

IV. Sprawdzanie osiągnięć uczniów

1. Wypowiedzi pisemne:

- pisemne prace obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, poprzedzone powtórzeniem wiadomości, odnotowane w dzienniku elektronicznym i podaniem zakresu materiału programowego objętego planowanym sprawdzianem (kryteria sukcesu).
- kartkówki: (maksymalnie trwające 20 min), obejmują nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy, mogą być niezapowiedziane.

2. Praca ucznia podczas szkolnych zajęć edukacyjnych:

- wypowiedź ustna, z zakresu trzech ostatnich katechez.

Ocenie podlegają następujące elementy: (wiedza przedmiotowa, samodzielność toku myślenia, powiązanie wiedzy teoretycznej z rzeczywistością egzystencjalną),

- praca w grupach,
- pisemne i ustne ćwiczenia,
- współudział w prowadzeniu zajęć.

3. Samodzielna praca ucznia wykonana w domu:

- praca pisemna w zeszycie.

Termin pisemnego sprawdzenia wiadomości, obejmujący materiał powyżej trzech ostatnich godzin lekcyjnych, podany jest z tygodniowym wyprzedzeniem.

W przypadku stwierdzenia niesamodzielności podczas pracy klasowej, testu, kartkówki uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Przy sprawdzaniu osiągnięć ucznia bierze się pod uwagę jego możliwości intelektualne, stwierdzone dysfunkcje (tj. orzeczenia i opinie poradni) oraz stosunek ucznia do przedmiotu (zaangażowanie, systematyczność).

Uczeń po dłuższej nieobecności pisze sprawdzian w terminie ustalonym z nauczycielem. W przypadku uchylania się ucznia od napisania sprawdzianu wiadomości (np. wagary) nauczyciel może zobowiązać go do napisania pracy, od której się uchylał, bez zapowiedzenia.

W przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia, lub gdy termin pracy wypada w krótkim czasie po trwającej min. 1 tydzień chorobie ucznia (lub innych wypadkach losowych), nauczyciel ustala z uczniem odrębny termin pisania pracy (w ciągu 2 tygodni).

V. Tryb i sposób poprawiania ocen częściowych

Poprawa ocen częściowych

Uczeń ma prawo poprawić każdą ocenę z pracy klasowej, testu, tylko jeden raz. Poprawa odbywa się w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie później niż dwa tygodnie od czasu oddania prac pisemnych). Oceny z odpowiedzi ustnych, prac domowych i pozostałych form sprawdzania wiedzy i umiejętności nie podlegają poprawie.

VI. Komunikowanie wyników (uczeń - rodzic)

W przypadku oceny sumującej, na wniosek ucznia lub rodziców, sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia mogą być udostępniane. Natomiast w przypadku oceny kształtującej nauczyciel obligatoryjnie udostępnia efekty pracy ucznia.

Sprawdziany zapowiedziane przez nauczyciela nie będą przekładane bez szczególnie ważnych powodów. Jeżeli przełożenie sprawdzianu nastąpi na prośbę uczniów, nauczyciel wyznacza nowy termin bez konieczności zachowania 7-dniowego terminu zapowiedzenia. Nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w ciągu 14 dni nauki szkolnej od dnia napisania pracy (okres ten wydłuża się w przypadku wystąpienia dni wolnych od zajęć szkolnych, przypadków losowych lub innych ważnych przyczyn).

Uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo wglądu do swojej pracy (zapoznania się z rodzajem błędów, recenzją nauczyciela). Po omówieniu wyników, prace klasowe i testy uczniów, przechowuje nauczyciel przez rok. Informacje o osiągnięciach uczniów przekazywane są rodzicom na zebraniach i podczas konsultacji z rodzicami.

Skala ocen

W punktowanych pracach pisemnych ustala się procentowy przelicznik punktów na poszczególne oceny:

Ocena celująca 6 (ocena pozytywna)	100% - 95%
Ocena bardzo dobra 5 (ocena pozytywna)	94% - 85%
Ocena dobra 4 (ocena pozytywna)	84% - 70%
Ocena dostateczna 3 (ocena pozytywna)	69% - 50%
Ocena dopuszczająca 2 (ocena pozytywna)	49% - 30%
Ocena niedostateczna 1 (ocena negatywna)	29% - 0%

Dopuszcza się możliwość stawiania zapisu plus (+) lub minus (-) przy ocenianiu bieżącym.

Waga ocen

Oceniania bieżącego dokonuje się za pomocą aplikacji *dziennik elektroniczny*. Oceny posiadają tak zwane wagi punktowe zgodne z WZO, będącego częścią Statutu Szkoły.

Wprowadza się następujące wagi ocen cząstkowych:

	WAGA
Praca domowa	1
Aktywność	2
Odpowiedź	3
Kartkówka	3
Poprawa kartkówki	3
Klasówka/sprawdzian	5
Poprawa klasówki/sprawdzianu	4
Projekt	3 – 6
Zadania dodatkowe o zwiększonym stopniu trudności	6
Udział w konkursach	5
Zeszyt	1

Średnia ocen wyliczana przy pomocy wag sugeruje nauczycielowi ocenę śródroczną/ roczną i nie jest jedynym wyznacznikiem wystawianej oceny.

Przy wystawieniu oceny śródrocznej bierze się pod uwagę wyliczoną przez aplikację *dziennik elektroniczny* średnią ważoną oraz wypełnianie przez ucznia zadań wynikających ze specyfiki przedmiotu.

Przy wystawieniu oceny rocznej bierze się pod uwagę średnią ważoną wszystkich ocen uzyskanych z przedmiotu w ciągu całego roku szkolnego, jak również wypełnianie obowiązków i postawę ucznia wobec nauczanego przedmiotu.

W czasie zagrożenia pandemicznego, gdy podstawa programowa będzie realizowana za pomocą zdalnego nauczania ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia będzie polegało na monitorowaniu jego wytworów pracy poprzez:

- a) zdjęcia lub filmiki z wykonanych zadań;
- b) rozmowy telefoniczne, videokonferencje;
- c) komunikację za pomocą dostępnych komunikatorów;
- d) karty pracy, notatki, testy, kartkówki, sprawdziany odesłane przez pocztę elektroniczną, sprawdziany online.

W trakcie pracy zdalnej nauczyciel przy ocenie ucznia uwzględnia samodzielność wykonania pracy, podaje wskazówki techniczne jak wykonać zadanie, określa czas i ostateczny termin wykonania pracy oraz możliwość jej poprawy.

Skala ocen stosowana dla uczniów podczas zdalnego nauczania:

	WAGA
Praca domowa	1
Aktywność	1
Odpowiedź	2 - 3
Kartkówka	2
Klasówka/sprawdzian	3
Poprawa klasówki/sprawdzianu	2
Projekt	3 – 6
Zadania dodatkowe o zwiększonym stopniu trudności	6

Udział w konkursach	5
Zeszyt	1

Zadania o zwiększonym stopniu trudności to te, które zawierają treści wykraczające poza podstawę programową, na opanowanie których uczeń dobrowolnie poświęca czas wolny od zajęć edukacyjnych. Uczeń pozyskuje wiadomości z zakresu wiedzy biblijnej i nabywa nowe umiejętności religijne w procesie przygotowania do udziału w olimpiadach, konkursach, organizacjach i uroczystościach religijnych, a także poprzez współudział w prowadzeniu zajęć. Ponadto uczeń potrafi zaprezentować zgromadzone treści i wartości chrześcijańskie społeczności szkolnej, lokalnej, promując i podnosząc prestiż szkoły, osiągając sukcesy w rozwoju religijnym.

Uczeń może uzyskać częściową ocenę celującą za zajęcie I, II, III miejsca w olimpiadzie, konkursie na etapie ogólnopolskim, międzyszkolnym, szkolnym oraz za wyróżnienie w konkursach o zasięgu zewnętrznym. Ocenę bardzo dobrą z plusem za otrzymanie wyróżnienia w konkursie szkolnym i za udział w konkursie o zasięgu zewnętrznym. Wagę tej oceny należy dostosować do stopnia trudności opanowanej wiedzy i umiejętności religijnych.

VII. Tryb i sposób oceniania przewidywanych rocznych (śródrocznych) ocen klasyfikacyjnych:

Oceny klasyfikacyjne roczne (śródroczne) powinny być wystawione nie później, niż 2 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.

Istnieje możliwość poprawy śródrocznej, (rocznej) oceny niedostatecznej z religii. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny rocznej.

Poprawa przewidywanej oceny rocznej może nastąpić, gdy uczeń spełnia następujące warunki:

- ocena, o którą ubiega się uczeń może być tylko o jeden stopień wyższa od przewidywanej przez nauczyciela,
- jego oceny cząstkowe sumujące wskazują na możliwość zmiany na proponowaną przez ucznia ocenę,
- ocena śródroczna ucznia jest taka sama lub o stopień niższa od proponowanej przez ucznia.

Nauczyciel ma obowiązek przeprowadzenia w ciągu 3 dni sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia uwzględniającego kryteria na ocenę, której domaga się uczeń. Uczniowi poprawia się ocenę, jeśli uzyskał **85%** prawidłowo wykonanych zadań.

KRYTERIA OCEN Z RELIGII

ZAŁĄCZNIK DO WZO

Wymagania edukacyjne z religii na poszczególne oceny w klasach I – III.

1. Stopień celujący:

- **Wiedza** – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą. Posiada zasób wiadomości określonych w programie nauczania religii w danej klasie. Ponadto biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami, proponując rozwiązania sytuacji związanych z życiem religijnym. Pogłębia wiadomości uczestnicząc w życiu parafialnym i ruchach religijnych.
- **Umiejętności** – uczeń wszystkie zadania na lekcjach wykonuje samodzielnie. Pomaga innym w rozwiązywaniu zadań na lekcji i poza nią.
- **Aktywność** – uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcjach. Uczestniczy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych. Angażuje się w różne zadania na lekcjach, np. czytanie lub z własnej inicjatywy czyta, śpiewa na mszach świętych, nabożeństwach okolicznościowych i wykonuje inne zadania w parafii lub na rzecz środowiska lokalnego, np. poprzez działania o charakterze wolontariackim.
- **Pilność i sumienność** – Prace posiadają walor estetyczny i spełniają kryteria określone przez nauczyciela. Wzorcowo prowadzi zeszyt przedmiotowy oraz zeszyt ćwiczeń.

2. Stopień bardzo dobry:

- **Wiedza** – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę dobrą. Posiada zasób wiadomości określonych w programie nauczania religii w danej klasie.
- **Umiejętności** – uczeń samodzielnie rozwiązuje skomplikowane zadania na lekcjach.
- **Aktywność** – uczeń zgłasza się na lekcjach. Angażuje się w różne zadania na lekcjach.
- **Pilność i sumienność** – uczeń odrabia wszystkie prace domowe. Posiada zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i podręcznik. Samodzielnie odrabia prace domowe. Prace spełniają kryteria określone przez nauczyciela.

3. Stopień dobry:

- **Wiedza** – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę dostateczną. Bezbłędnie definiuje pojęcia; opowiada o wydarzeniach opisanych w Piśmie Świętym i związanych z rokiem liturgicznym.
- **Umiejętności** – uczeń modli się samodzielnie. Rozwiązuje samodzielnie niezbyt skomplikowane zadania na lekcjach. Samodzielnie wykonuje zadania. Pracuje w grupie.
- **Aktywność** – uczeń zgłasza się na lekcjach. Posługuje się poprawną terminologią.
- **Pilność i sumienność** – uczeń odrabia prace domowe samodzielnie. Nie popełnia błędów. Prowadzi zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i posiada na lekcjach podręcznik, z którego korzysta. Prace domowe nie zawsze spełniają kryteria określone przez nauczyciela.

4. Stopień dostateczny:

- **Wiedza** – uczeń opanował wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą. Własnymi słowami tłumaczy pojęcia poznane na lekcji religii. W wypowiedziach pojawiają się błędy wymagające korekty katechety.
- **Umiejętności** – uczeń śpiewa z innymi pieśni i piosenki religijne. Nie ma problemów z zachowaniem się na katechezie. Rozwiązuje samodzielnie proste zadania. Modląc się, popełnia błędy w treści ich formuł.
- **Aktywność** – uczeń zgłasza się na lekcjach, ale w jego wypowiedziach pojawiają się błędy. Podczas lekcji przy wykonywaniu ćwiczeń potrzebuje pomocy katechety.
- **Pilność i sumienność** – uczeń odrabia prace domowe, lecz potrzebuje pomocy innej osoby. Posiada na lekcjach zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i podręcznik. Zadania na lekcjach próbuje wykonywać samodzielnie.

5. Stopień dopuszczający:

- **Wiedza** – uczeń własnymi słowami próbuje tłumaczyć podstawowe pojęcia poznane podczas katechezy.
- **Umiejętności** – uczeń poprawnie wykonuje znak krzyża świętego. Proste zadania rozwiązuje przy pomocy katechety. Odróżnia dobro od zła. Przyjmuje postawę modlitwy. Szanuje symbole religijne. Uczeń nie modli się samodzielnie. Modli się z grupą. Próbuje śpiewać z innymi poznane podczas katechezy pieśni i piosenki religijne. Ma kłopoty z przestrzeganiem określonych na lekcji zasad.
- **Aktywność** – uczeń nie zgłasza się. Czasami odpowiada na pytania zadawane przez katechetę.

- **Pilność i sumienność** – uczeń rzadko odrabia prace domowe. Rzadko posiada na lekcji zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, podręcznik. Zadania w zeszycie ćwiczeń wykonuje na lekcji przy pomocy katechety.

6. Stopień niedostateczny:

- Uczeń nie opanował wymagań w zakresie oceny dopuszczającej.

KRYTERIA OCEN Z RELIGII

ZAŁĄCZNIK DO WZO

Wymagania edukacyjne z religii na poszczególne oceny w klasach IV– VIII.

1. Stopień celujący:

Katechizowany:

- spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej, a ponadto; wykracza poza podstawę programową lub prezentuje nowatorskie rozwiązania, pomysły i przedsięwzięcia,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- prezentuje treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ,
- samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych,
- wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną,
- angażuje się w prace poza lekcyjne,
- uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej,
- jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń,
- poznane prawdy wiary stosuje w życiu.

2. Stopień bardzo dobry:

Katechizowany:

- opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii,
- sprawnie prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ,

- umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela,
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi,
- odznacza się pełną znajomością pacierza,
- wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe,
- jest aktywny, pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.

3. Stopień dobry:

Katechizowany:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności określone podstawą programową z religii,
- poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska religijne,
- stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych,
- wykazuje się dobrą znajomością pacierza,
- w zeszycie ma wszystkie notatki i prace domowe,
- wykonuje zadania w terminie określonym przez nauczyciela, a także uzupełnia ewentualne braki,
- podczas lekcji posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne) i korzysta z nich,
- pracuje systematycznie na każdej lekcji religii i w domu,
- wykazuje się dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości,
- stara się być aktywnym podczas lekcji,
- inne osiągnięcia indywidualne ucznia promujące ocenę dobrą.

4. Stopień dostateczny:

Katechizowany:

- nie w pełni opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej przedmiotu,
- prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii,
- dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz stosuje wiadomości zdobyte na katechezie, wyjaśnia ważniejsze zjawiska religijne za pomocą nauczyciela,
- wykazuje się podstawową znajomością pacierza,
- w zeszycie ucznia sporadycznie brakuje notatek i prac domowych,
- pracuje nie zawsze systematycznie, ale doskonali w sobie tę cechę.

5. Stopień dopuszczający:

Katechizowany:

- opanował konieczne pojęcia religijne,
- wykazuje się luźno zestawionym poziomem wiadomości programowych,
- prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności,
- wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień,
- cechuje się brakiem podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk,
- stosuje typowe, często powtarzalne wiadomości i umiejętności do rozwiązywania zadań o niewielkim stopniu trudności,
- prowadzi zeszyt,
- ma problemy ze znajomością pacierza,
- stara się pracować systematycznie w miarę swoich możliwości.

6. Stopień niedostateczny:

Katechizowany:

- wykazuje rażący brak wiadomości programowych, a stwierdzone braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z przedmiotu,
- wykazuje zupełny brak umiejętności stosowania wiedzy (nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności, nie pracuje na lekcjach i w domu),
- nie wykazuje się znajomością pacierza,
- nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję,
- nie zachowuje powagi podczas modlitwy.